

sami resnice, smo mi jako previdni, ker tudi temu Slomskarju ne verjamemo — ničesar. — Danes dostavljamo: Temu Slomskarju je težko kaj verjeti, ker se piše ta „ugledni“ Slomskar — Smrdel! — Katehet Čadež naj se torej pomeni z gospodom Smrdelom, ki je tako vljuden in prijazen, da razčena vse skrivnosti. Če ni vse res, o čemer baburi dični gospod Smrdel, naj ga pouče o božjih postavah, saj je sedaj v pravih rokah. — Dostavljamo še to-le: Vsega spoštovanja vredni gospod Smrdel bo brez skrbi sam iz lastnega nagiba poskrbel, da ga bodo kmalu prav spoznali. In končno dostavljamo še to-le: Velepošteni korektor šolskih tiskovin je iz „Učiteljske tiskarne“ vrgel samega sebe, iz „Katoliške tiskarne“ ga bodo pa drugi. Potem bo konec njegove gloriole, njegovih čenčarij pa še ne!

Ta pa zna!

Na občnem zboru „Vdovskega društva“ zadnji terek je bil glavni „macher“ dobropoljski Štrukelj, ki je na cente prodajal svojo netečnost in neuzžitnost. Sedaj razumemo, zakaj so svetega moža svoje dni na Robu iz šole metali, da je potem prišel k nam iskat pomoči in podpore! Štrukelj pa je tudi pokazal, da je popoln analfabet, kar se tiče čitanja bilanc. V bilanci ob koncu društvenega leta 1910. je grajal točko 3. (knjižica „Glavne posojilnice“ v znesku K 1696:60 K), češ, kako more društvo izkazati to knjižico med aktivni, ko je „Glavna“ v konkurzu! — Tov. blagajnik je potrpežljivo poučil Štruklja, da je bilanca sestavljena za dan 31. decembra 1910, ko „Glavna“ še ni bila v konkurzu, ki ga je napovedala šele leta 1911. Štrukelj je vedno bolj lezel pod mizo. Ko je tov. predsednik še omenil, da je sedaj dotična knjižica v rokah Mestne hranilnice ljubljanske, ki ni prekinila obstojanja, je dobil Štrukljev gospodarski talent smrtni udarec. Nekdo zborujočih je čisto umestno zaklical: „Štrukelj ne zna čitati bilanc, kako jih pa šele sestavlja?“ — Tudi ugledni Jernej, bivši podpredsednik „Zaveze“, je nekaj rentail; razumeti je bilo, da predlaga, naj se računi ne odobro. Doživel pa je tisto blamažo kakor l. 1898. z znanim svojim slavnostnim „govorom“ v „Narodnem domu“: izmed 15 navzočih Slomskarjev so glasovali za njegov predlog samo — trije, med temi seveda tudi značajni Jeglič, Nepomuški, ki je od jeze prevrgel kozarec po mizi. Kakor se vidi, tudi Slomskarji primerno spoštujejo svoje dične voditelje! Posebno glasan je bil tudi domžalski Kuhar, oficir v rezervi, ki ima ravno sedaj nekaj otepavanja s sodiščem! Ko ta zadeva v vsi svoji čednosti dozori, ne bo imel opraviti samo z nami, ampak tudi s tisto oblastjo, ki zna odstriči zlate oficirske zvezde! Vsakemu svoje!

Dvoboj.

Dva dična brata Slomskarja Karolus in Antonius izkušala dokazati svoj sta estetiški okus. Prijela sta se tiskovin in jih odnesla v Črni dom, da od obeh poštenosti odvrne se vsakteri dvom. Sedaj nastane dirindaj: komu obeh prvenstvo gre — naj li zasluge prvega, naj drugega se proslavi? In dična brata Slomskarja v lase si naglo skočita, v dvoboju ljutem za uho drug drugega brž počita. Z zobmi se obdelujeta, ker jima vera brani meč, objedata se, snedata — oh, ni li kazni že preveč?! Ne! — Z mesom, kožo in kostmi drug drugega pogoltno glad. Od živih dveh krepostnikov ostane le spomin in — smrad! „Slovenu“ sem v odgovor to prežalostno balado vbral. V svarilo dvobojevnikom napisal vdani Fičefal.

Slovenska Šolska Matica.

Slovenska Šolska Matica pripravlja za leto 1911. petero knjig in sicer:

1. Pedagoški Letopis XI., ki bo obsegal poleg drugih člankov in poročil spis Fr. Milčinskega o otroškem varstvu.

2. Zrakoplovstvo. Prof. Zupančič v Gorici je opremil svoj izborni spis z lepimi ilustracijami.

3. Zgodovina Slovencev, 3. (zaključni) snopič, v katerem pripoveduje pisatelj našo zgodovino 19. stoletja.

4. Šola in dom, 3. (zaključni) snopič.

5. Lavtarjevo ukoslovje računanja, 3. snopič.

Za prihodnja leta je deloma že sestavljen načrt S. Š. M. Izdati namerava „Ustavoznanstvo“, „Slovenski metuljar“, „Botaniški ključ“, „Telovadne igre s pesmimi in napevi“, „Zemljepisni pouk“ itd. Ti spisi so deloma že v rokopisih pripravljeni, deloma je odbor zaradi njih s pisatelji v dogovoru.

Letos priredi S. Š. M. počitniško potovanje na jug. Priglasilo se je že blizu 40 udeležencev.

Slovenska Šolska Matica namerava izdati zbirko vzornih prigodnic, pesmi za otroške deklamacije. Uredništvo te zbirke je prevzel dr. Fr. Ilešič. Kdor želi sodelovati s svojimi prispevki in nasveti, naj se blagohotno javi uredniku.

G. prof. Franc Orešec v Gorici je pristopil Slov. Šol. Matici kot ustanovnik in daroval razen tega 50 K v Matične namene. G. Orešec je prvi član-dobrotnik, ki se je spomnil z znamenitim darom S. Š. M. Odbor mu izreka presrečno zahvalo.

Mariborska „Posojilnica“ je poslala S. Š. M. letos zopet 50 K. Zavodu, ki leto za letom izdatno podpira S. Š. M., izreka odbor presrečno zahvalo.

Dr. Pivko.

Tovariši, tovarišice!

Navada je, da praznujemo 5, 10 ali večletnico svojega službovanja skupno. Tovariši, ki so maturirali leta 1901., imajo letos (1911) ravno 10 letnico svojega službovanja. Istotako tovarišice. Do zdaj pa je bilo tako, da so se zbrali tovariši in tovarišice le z enega učiteljskega. Opustimo to, združimo se vsi tisti z vseh učiteljskih, tovariši in tovarišice, ki so maturirali l. 1901., na skupen sestanek. Po mojem mnenju naj bi se zbrali v Ljubljani meseca julija po sklepu šol. leta. Predlagam pa Ljubljano tudi zato, ker bodo ravno ob istem času, kakor čujem, zborovali v Ljubljani vsi napredni abiturienti letošnjega leta z vseh učiteljskih. Da bi bilo to velikega pomena za medsebojno spoznanje, menda ni treba mnogo govoriti. Obračam se do naprednih tovarišev, ki imajo letos 10 letnico svojega službovanja s prošnjo, da izreko svoje predloge in mnenje v „Učit. Tov.“ o tej zadevi.

Tovariški pozdrav!

Sp. Škofije, 13. IV. 1911.

Jos. Bertok.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodono naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani. registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do konca marca K 91.834:30.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštinih znakah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2. — 1/3. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.

Slovinci!

Slovenska javnost gotovo ni poučena, kako se godi ubožnim slovenskim visokošolcem v Pragi, saj drugače skoraj ni možno razlagati si, kako da je toliko prošelj, ki jih je letos poslalo „Slovensko podporno društvo v Pragi“ v našo domovino, ostalo neuslišanih. Pravnogo jih je, ki menijo, da slovenski visokošolec v slovanski Pragi ne more trpeti pomanjkanja. To pa je velika zmota, ki jo moramo slov. javnosti enkrat pojasniti.

Naša javnost se je navadila presojeti slovensko dijaštvo po onih redkih izjemah slovenskih študentov, ki so v srečnem položaju, da jim ni treba skrbeti samim za vsakdanji kruh.

Po teh navadno sodi ves stan, a ne vidi onih, ki sede doma pri knjigah, ki pa ne morejo vkljub trdni volji napredovati v svojih študijah, ker jih morita glad in skrb za existenco. Te naše mlade inteligente naj ima slovenska javnost vedno pred očmi, naj jim s svojo znano radodarnostjo olajša trdo življenje in naj pokaže, da je človekoljubja med slov. ljudstvom.

Slovenskemu študentu je praško podporno društvo edino zavetišče, zakaj od drugod ni dobiti nikjer podpore. Čehi imajo sami mnogo svojih ubožnih dijakov, ki so jih predvsem dolžni podpirati, zakaj vsak narod je dolžan skrbeti najprej za svojo mladino. Na Dunaju in v Gradcu je poleg podpornih slovenskih društev še več dobro založenih podpornih fondov in društev, kjer slovenski študent le dobiva časih kako skromno podporo. Na Dunaju in v Gradcu je več ustanov za slovenske visokošolce, v Pragi pa nobene.

Tako ima slovenski visokošolec v Pragi res težko gmotno stališče, in vendar je nujno zaleteti, da bi vsak slovenski dijak študiral na slovenskih visokih šolah v Pragi. Ne sme se nas napačno razumeti. Nismo hoteli s tem reči, da naj slovenska javnost podpira samo Praško podporno društvo, ampak smo hoteli samo s par primerami predočiti obupen položaj ubožnega slovenskega dijaka v Pragi; o ostalem pa smo mnenja, da se vse premalo podpirajo naša podporna društva, zlasti premalo pa Praško podporno društvo. Rodoljubi slovenski, vzemite letna poročila v roke in prepričate se, koliko je še prostora tam za one, ki bi skoro lažje dali kako malo podporo, nego pa oni zvesti ljubitelji naše pridne mladine, ki so zaznamovani v imeniku.

Koliko lepih in zdravih idej je prineslo že slovensko dijaštvo iz Prage v domovino! Smoteno narodno delo, ljudske knjižnice itd., so njeno delo. In vedno ji kličete: mladina, delaj, pomagaj, domovina je v nevarnosti! Slovenski dijak si je prav v zadnji dobi dobro svest svojih dolžnosti do svoje domovine tudi v tujini, ali ravno tako imajo Slovenci v domovini dolžnost do svoje mladine, četudi niso nikjer zapisane. Najmanj, kar mora slovenski dijak zahtevati od domovine, pa je, da ga ne pušča umirati od glada tam, kjer naj zbira duševnih moči, da bo kdaj mogel uspešno in z veseljem delati za svoj narod. — Slovensko dijaštvo dela in hoče vedno delati za svoje ljudstvo. Domovina! Stori tudi ti odslej več za svoje visokošolsko dijaštvo, nego si storila do zdaj!

Darove sprejema: Dr. K. Šebesta, Praga II. Spolena ul. 9.

Za klub slovenskih tehnikov v Pragi

Jože Jelenec, t.č. predsed.

Za slov. akad. društvo „Ilirija“ v Pragi

Vane Radej, t.č. tajnik.

Iz naše organizacije.

Skupne zadeve.

Narodna Šola je imela dne 18. aprila t. l. v Narodnem domu v Ljubljani svoj 38. občni zbor. Poročilo prihodnjic.

Vdovsko društvo je imelo dne 18. aprila t. l. svoj 49. občni zbor v Narodnem domu ob udeležbi 60 članov. Slomskarjev je bilo 15, na čelu Štrukelj, Ravnikar in Jeglič. Štrukelj je govoril o najslabši stranki in tako zavlekel politiko v strogo stvarno debato, pa je doživel strahovit poraz. Izvoljen je bil stari odbor. Poročilo prihodnjic.

Kranjsko.

Slovensko učit. društvo kočevskega okraja ima svoje glavno letošnje zborovanje dne 4. maja ob 10. uri dop. v Bibnici.

Na dnevnem redu je razen običajnih točk predavanje društvenega predsednika o alkoholnem vprašanju ter predlogi in nasveti k temu. Kako deluj moderna šola za telesni razvoj mladine? v smislu poziva „Zaveze“ v 9. števil. „Učit. Tov.“

Vse društvenike, zlasti pa na novo nastavljene tovarišice in tovariše vabi najvljudnejše k udeležbi

F. Štefančič, t.č. predsednik.

Štajersko.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo priredi v četrtek, 4. dan maja t. l., izlet v Studenice pri Poljčanah.

Predava profesor dr. Matej Potočnik o ustavoznanstvu v ljudski šoli.

Velevažne stanovske zadeve nam dajejo povod, da k temu sestanku vabimo najprijaznejše tudi tovarištvo iz sosednih okrajev.

Izleti v Studenice iz prejšnjih let so gotovo še marsikateremu v prijetnem spominu. Torej na veselo snidenje ob zelenem Boču!

Za društveni odbor

Joško Koki, t.č. predsednik.

Politiški pregled.

* **Dohodki vladarjev.** Ob priliki razmotrivanja civilne liste, ki jo dobiva nemški cesar kot pruski kralj, prinašajo berlinski listi pregled dohodkov raznih vladarjev: Rusija 34.200.000, Avstrija 19.226.000, Turška 16.274.000, Pruska 15.719.000, Italija 12.800.000, Angleška 11.600.000, Španska 7.400.000, Japonska 6.500.000, Bavarska 5.403.000, Saška 4.167.000, Belgija 3.500.000, Holandska 2.100.000, Virtemberska 2.000.000, Norveška 500.000, Črnagora 200.000 mark.

* **Prihodnji mirovni kongres.** Listi poročajo, da se bo prihodnji mednarodni mirovni kongres vršil na Dunaju leta 1912. Letos je kongres v Rimu. Da bi le ne ostalo pri samih besedah!

* **Nemški šulferajn.** Vodstvo nemškega šulferajna je imelo v Šleski Opavi seje, na katerih se je bavilo pred vsem z vprašanjem ohranitve jezikovne meje. Poleg rednih prejemkov je dobilo vodstvo še okroglo 450.000 K iz Rosseggerjevega sklada za vzdrževanje šol in otroških vrtec na nemško-českih in nemško-poljskih mejah.

* **Letošnji kongres čeških katolikov** se bo vršil v Olomucu, in sicer od 12. do 15. avgusta t. l.

* **Ban Tomašič pojde?** Iz Zagreba javljajo, da poda ban Tomašič v najkrajšem času svojo demisijo. Na to vest poročajo iz Budimpešte: Tudi v ogrskih opozicijskih krogih potrjujejo zagrebško poročilo, da dr. Tomašič ne bo več dolgo hrvaški ban, ker je očitno pred vsem svetom, da ni v stanju pridobiti si večine.

* **Vatikan dementira.** Listi so prinesli vest, da je papež izdal motu proprio, v katerem prepoveduje duhovščini na Nemškem nositi civilno obleko in obiskovati kavarne in gledališča. V vatikanskih krogih zatrjujejo, da je to izrodek fantazije in da ni tak motu proprio nikdar izšel.

Učiteljski konvikt.

Volllo. Dne 25. marca t. l. v Št. Vidu nad Vipavo zamrlj upokojeni učitelj Štefan Francelj je volil Učit. konviktu v svoji oporoki 200 K. — Čast spominu vrliga tovariša, ki ni še v zadnjem trenutku svojega trudapolnega življenja pozabil našega konvikta!

Učiteljski vestnik.

Naše rak-rane.

Poljsko učitelstvo trpi na podobnih nedostatkih kakor naše. „Škola“ se namreč čisto pritožuje, kako zanemarljivo velik del poljskega učiteljskega društva svoje pedagoške in stanovske liste, ki jih marsikateri učitelj sploh ne čita. Teško je urednikom, ko izpovedujejo, da se slišati najmlajši učiteljski varijeti, stopajoči iz učiteljskih v učiteljske vrste, prav malo zanimajo za svoje bogato pedagoško slovo in da velik del sploh nima nobenega veselja do čitanja, niti do čitanja leposlovnih del.

„Popotnik“ 1911; št. 3, str. 90.

Nezdrave razmere.

Ne zadošča nam le, da konstatujemo dejstvo: pri vsaki posledici hočemo iskati nje izvor in hočemo dobiti vzrok nezdravim razmeram.

Ze tu pa budi povedano, da nočemo nikogar opravičevati pred lenobo, tudi sebe ne, in najodločneje obojamo one pojave v našem stanovskem življenju, ki se enačijo z indiferentizmom, ki pa niso nič drugega, nego znaki — duševnega ubožstva in nesposobnosti.

Neki boljši poznavalec naših šolskih in stanovskih razmer je ob priliki opisovanja učiteljskega nadaljnega izobraževanja napisal tudi sledeče pikre besede: „Das Streben nach Fortbildung ist bei einigen Lehrern ziemlich rege; bei vielen ist jedoch nicht viel zu merken oder geht es bei der Jagd nach Nebenverdiensten gänzlich verloren.“

To je prvi vzrok naših neuspehov, in če ostajamo pri tem, lahko popolnoma z mirno vestjo prepuščamo vso odgovornost naši vladi, ki se ne potruži niti toliko, da bi posredovala, da se izvedejo posamezne točke šolskega zakona, kar bi opomoglo tem nedostatom.

Drugi vzrok temu dejstvu je to, da po dobivanju take izobrazbe, kakor jo prejema dandanes učitelstvo na naših učiteljskih, ni mogoče zahtevati temeljitega pedagoškega študija, ker je predpogoj strokovnemu študiju zadostna splošna izobrazba.

Ker pa zadostne splošne izobrazbe, na kateri bi zidal svoj strokovni študij, ne prejema danes učiteljstvo iz naših učiteljskih, si mora v prvi vrsti iskati to, če noče biti ves strokovni študij brez pravega temelja in če noče biti diletantski — polovičarski.

Tako se izgublja čas, ki bi se imel porabiti za strokovno izobrazbo, šele za pridobivanje temeljev splošne izobrazbe in le redko-kateri pride že do temeljitega študija strokovnih vprašanj, ki bi baziral na zadostnem temelju.

Nadaljni povod temu je to, da je danes nevhvalno reševati šolska vprašanja, ker se javnost ne briga zanje in ne zna ceniti dela, ki se ga napravlja in se ga ima pri tem.

In kot posledica tega se nam odpira cela vrsta novih vprašanj in zaprek.

Slabo plačilo za pošteno opravljeno delo je le posledica tega dejstva.

Tako privaja učiteljstvo boj za ljubi kruhek do tega spoznanja, da v današnjih časih nese vsaka bodisi še tako umazana in spekulantska stvar več nego pedagogika in učiteljstvo.

Ljuti politični boji, katerih vpliv je nemogoče, da bi izostal na šolstvo, pedagogiko in učiteljstvo, so le posledica, da pospešujejo te nezdrave razmere in pospešujejo to, kar nam kaže vedno večje propadanje kulturnega napredka našega naroda.

In tako se ves učiteljski stan, ki se vsega tega dobro zaveda, a ne more temu odpomoči — kakor bi rad — pogreza v vedno pogubnejše stanje apatije in se v njem stopnjevanje obupavanja vedno večja.

Glavni vzrok.

In končno pridemo k najvažnejšemu vzroku, da se vrše in množe pogubna znamenja za naš narod med učiteljstvom, ki bi vsaj polovico lahko odgovorilo vsemu slabemu, če bi bilo vsaj to v redu.

Učiteljstvu primanjkuje gmotnih sredstev za drage knjige, za splošno izobrazbo in tudi deloma potem ne uporablja ukrajnih učiteljskih knjižnic, za strokovno izobrazbo, ker ni za to vzgojeno, ker se ni nikdar k temu navajalo, ker se mu ni za to dala nikdar prilika — in to je največji vzrok, da se potem samo zanemarja.

In kdo je kriv temu? To so zopet in zopet naša učiteljska, ki so izhodišče vsemu učiteljskemu zlu; v prvi vrsti pa je temu kriv disciplinarni red za učiteljska.

(Dalje).

Kranjske vesti.

Klerikalci in učiteljstvo. Klerikalna stranka je postavila kandidatom v občinski svet ljubljanski tudi dva Slomškarja, in sicer na tako mesto, da gotovo ne bosta izvoljena. Narodnoupredna stranka je postavila štiri učiteljske kandidate izmed katerih bosta dva gotovo izvoljena. Slomškarji so klerikalci samo za štafažo; zato stanovskozavedno učiteljstvo ne bo volilo klerikalnih kandidatov v ljubljanski občinski svet.

Kdaj bodo klerikalci izboljšali učiteljstvo plače, o tem govore njih kolovodje tako-le: 1. kadar bo vse učiteljstvo v Slomškovi zvezi; 2. kadar bo sankcioniran zakon o šolskem nadzorstvu; 3. kadar bo država prispevala najmanj polovico za učiteljske plače; 4. kadar bo prenehalo izhajati „Jutro“; 5. kadar bo uničena Učiteljska tiskarna. Vsi ti razlogi jasno govore, da klerikalci ni in nikdar ne bo pomagali učiteljskemu stanu, pač pa uskokom, ki jih izkorišča v svoje namene. Zato pa klerikalci boj na vsi črti! Ljubljanske občinske volitve so začetek konca klerikalnega terorizma.

Štajerske vesti.

—Š— **Štajerski deželni šolski svet** je v svoji seji dne 23. marca t. l. definitivno nastavljal pri Sv. Barbari pod Mariborom Ljudmilo Lendovšek, pri Sv. Rupertu v Slovenskih gorah Irmo Šeligo, v Kopeli blizu Radgone Ivan Miheliča in Marijo Pušenjak, na dekliski ljudski šoli v Ljutomeru Julijo Robič. Obenem je vzel na znanje ustanovitev javne trirazredne ljudske šole na Bregu pri Ptujju z nemškimi učnimi jeziki.

—Š— **Kozje.** „Društvo za varstvo in oskrbo otrok za sodnijski okraj Kozje“ si je stavilo nalog, otvoriti šolsko kuhinjo za ubožne učence, obiskujoče šolo v Kozjem. — Povprečno 40 otrok je dobivalo vsak šolski dan v času od 1. decembra t. l. do konca meseca marca t. l. polodne toplo jed. Pri tej dobrodelnosti stvari so podpirali društvo tudi cenjeni gg. uradniki in tržani z denarnimi sredstvi, oziroma živili. V prvi vrsti gre zahvala za to rodovini g. dr. Barleta, ki je izredno veliko podarila v živilih, drvah in denarju. — Nadalje gre zahvala g. dekanu, ki je tudi daroval v živilih in v denarju. Lepa hvala tudi gospem: dr. Jankovičevi, Brovetovi, Golobovi, Vrklja, novi, rodovini Druškovič, Pleterski, Leskošek in sploh vsem, ki so na kateri-

koli način pripomogli, da je mogla kuhinja uspevati. Lepa zahvala še posebej gospem dr. Barletovi, Brovetovi, Pleterski za nadzorovanje jedil. Za ta posnemanja vredni čin izreka najlepšo zahvalo Ljudevit Uličar, učitelj. Kozje, dne 6. aprila 1911.

—Š— **Sulferaju na Štajerskem.** Za novo nemško šolo v Peklu pri Poljčanah so začeli že voziti stavbni material. Šola bo stala v trikotju med železnico, hotelom Mohorič, trgovino Sima in gostilno Bauman. Čudimo se, da pustijo oblasti staviti šolsko poslopje na tako vlažnem kraju kakor je travnik poleg železnice. Vsaj sanitarna oblast bi se lahko malo bolj zato pobrigala. Baumanova klika nadleguje kmete, da se morajo zavezati za brezplačno vožnjo stavbnega materiala. — Z mrzlično naglico se dela tudi za novo nemško šolo na Pesnici. Vsa renegatska zalega v Mariboru in okolici dela na skorajšnjo stavbo te nepotrebne šole. — V šoli v Ceršaku ima sulferaj zopet samo 17 otrok.

—Š— **V Gradcu** je umrl v pokojni nadučitelj Lovro Serajnik, star 73 let. Pokojnik je bil dober narodnjak in vrl tovariš. Blag mu spomin!

—Š— **Iz Bočne pri Gornjem gradu** nam pišejo: Tukaj je bilo v pretečeni zimi 14 znanstvenih predavanj, ki so se vršila ob nedeljah popoldne v novi šoli; kot zaključek teh se je vršil na tiho nedeljo še roditeljski sestanek. Vsa predavanja, ki jih je priredil domači nadučitelj tov. Josip Bizjak, so napredni Bočani jako radi in v velikem številu obiskovali.

—Š— **Iz slovenskih gorc** nam pišejo: V odloku Ptuj z dne 6. aprila 1911 je naznanil ukrajni šolski svet šolskim vodstvom sledeče: „Auf den in der Konferenz eingebrachten selbständigen Antrag, der auch die Zustimmung des Bezirksschulrates gefunden hat, wornach die slovenische Sprache die ausschließliche Verhandlungssprache bei den amtlichen Lehrerkonferenzen des dortigen Bezirkes sein sollte, wurde seitens des k. k. Landesschulrates nicht eingegangen. — Ebenso hat der Landesschulrat eröffnet, daß es hinsichtlich der Sprache der Protokolle über die Lokal- und die Inspektionskonferenzen bei der bisherigen Geflogenheit zu verbleiben hat.“ — Priiskujemo, da „Zveza“ vloži protest proti temu pruskemu odloku pri našem ministru in v slučaju potrebe žene stvar do zadnje instance. Očividno ne poznajo v Gradcu člena XIX. drž. osn. zakona! —c.

Splošni vestnik.

Krščankosocialni terorizem. Od krščanskih socialistov preganjani ljudskošolski učitelj Peer je bil za kazen prestavljen iz Neunkirchena v St. Pölten ter mora zaradi tega odločiti svoj mandat kot občinski svetovalec in vsa druga častna mesta, in to vse samo zato, ker je bil tako strahovito predrzen, da je na seji občinskega sveta glasoval proti krščankosocialnemu ukrajnemu šolskemu nadzorniku Kasperju. Klerikalci so povsod enaki.

Čehi profesorju L. Legerju. Vseučiliški profesor v Parizu Louis Leger je znan kot velik prijatelj Slovanov. On je eden tistih redkih mož med Francozi, ki so posvetili vse svoje življenje velikemu delu, da poznajo francoski narod s Slovani in s slovansko kulturo. Nbroj je njegovih del, ki jih je spisal o Slovanih, zlasti o Čehih in Rusih, in v vseh teh delih se je trudil, da dokaže, kako potrebno je čim najtesnejše prijateljstvo med Francozi in Slovani. V priznanje njegovih velikih zaslug za francosko-slovansko prijateljstvo so ga že razna slovanska, predvsem češka društva izvolila za častnega člana, sedaj pa je sklenil češki narodni svet, da mu v znak spoštovanja podari veliko umetniško sliko, predstavljajočo krajevske Hradčane. To darilo češkega naroda se izroči profesorju Legerju v slavnostni seji društva „Alliance Française“ v Parizu.

Darilo češkega duhovnika. Moravski klerikalci so razvili proti narodno-obrambenemu društvu „Narodna Enota“ prav takšno gonjo kakor lani naši klerikalci proti „Družbi sv. Cirila in Metoda“. Uspeh te gonje na Moravskem je isti kakor pri nas na Slovenskem: rodoljubi so podvojili svojo darežljivost. Te dni pa je v znak protesta proti klerikalnim napadom na „Narodno Enoto“ daroval kanonik dr. M. Mlčoč temu društvu svoje posestvo, vredno nad 100.000 K, kar je seveda klerikalce silno poparilo.

Požar v šoli. V Novem Jorku je začela goreti šola, v kateri je bilo 3000 učencev. Le pametni taktiki učiteljev, ki so dopovedali učencem, da se ognjegasci urijo in vežbajo in ki so počasi in mirno odvedli otroke iz šole, se je zahvaliti, da je zahteval ta požar samo eno žrtev.

Sredstvo proti tuberkulozi. Iz Berlina poročajo, da je pariški bakteriolog prof. dr. Doyen iznašel novo sredstvo proti tuberkulozi. O tem novem sredstvu je došla vest v javnost šele zdaj, ko je Doyen to sredstvo vsestransko poizkušal na mnogih bolnikih. Novo sredstvo nosi ime „Mythosine“. Do sedaj so to sredstvo poizkušali na 2080 tuberkuloznih bolnikih, a od teh jih je povsem ozdravilo 1339.

Pomlad pride, pomlad! Pišite po vzorce! V. J. Havlíček a bratr, Kopalische Poděbrady (Češko). Slavno znani l. 1887 založeni izvozniki modnega sukna in platna, obhaja 25. jubilej in pošilja novo izgotovljene zbirke vzorcev spomladanskih in poletnih novosti, modnega blaga in sukna za gospe in gospode, blaga za kostume, krila in bluže, ce-firov, pralnega blaga, robecev flanelnih in bombazevih, izber za neveste, damaste, namiznih in kavinskih garnitur, robecev, brisač itd. Priporočamo to reealno in solidno češko tvrdko cenjenemu učiteljstvu. Pri naročbi se sklicujte na naš list, da se vam pošljejo vzorci brezplačno.

Iz slovanskih pokrajin.

O Tolstega muzej so slovesno otvorili dne 9. t. m. v Petrogradu. Pred otvoritvijo sta bili grofici Sofija in Aleksandra Tolsta izvoljeni za častni članici muzeja. V muzeju se nahaja več portretov umrlega Lava kakor tudi prizori iz njegovega življenja, naslikani od najslavnejših umetnikov.

O Jugoslovanska razstava na Balkanu. Jugoslovansko umetniško društvo „Lada“ priredi prihodnje leto svoji razstavi v Belgradu in Soliji, leta 1913. pa na Cetinju.

O O vsesokolskem zletu v Zagrebu. Tehniške priprave za ta zlet so že skoraj gotove. Javnih vaj se udeleži okolo 3000 hrvatskih in drugih slovanskih Sokolov. Zlet se vrši od 13. do 15. avgusta letos.

O „Društvo prijateljev južnih Slovanov“ (Tovarzystwo Przyjaciół Słowian południowych) ustanovijo v Krakovem dne 30. t. m. O tej priliki se vrši tudi sestanek južnih Slovanov.

O Stoletnica Vuka Vrčevića. Dne 18. marca je poteklo sto let, odkar je bil rojen Vuk vitez Vrčević, znani književnik in nabiralec hrvaško-srbskih narodnih pesmi in prisolvice.

Razgled po šolskem svetu.

— **Mesinsko vseučilišče v Italiji** nameravajo opustiti.

— **Češki profesorji in dijaki na ameriških vseučiliščih.** Kakor poročajo „Narodni Listy“, delujejo na vseučilišču v Minneapolisu v Ameriki, ki se uradno imenuje „University of Minnesota“, trije vseučiliški profesorji — Čehi: dr. Jan Zelený glavni profesor in ravnatelj fizikalnega laboratorija; dr. Antonín Zelený, redni profesor in dr. Alojz Kovařík, inštruktor v fizikalnem laboratoriju. Na vseučilišču je vpisanih tudi mnogo čeških dijakov, ki so si ustanovili svoje društvo „Komenský“ ter osnovali svojo češko knjižnico.

— **Slovansko šolo** ustanove v Belgradu. Poučevali bodo vse slovanske jezike in vršila se bodo predavanja o kulturnih razmerah Slovanov.

— **Na Reki** je 17.000 Hrvatov, a ti nimajo nobene ljudske šole. To je nedavno priznal v ogrski državni zbornici sam znani Geza Polonyi, velik protivnik Hrvatov.

Listnica uredništva.

Sv. Primož: Porabimo prihodnjic! — M. T.: O Cepudru prihodnjic. — Društvo „Selbsthilfe“: Prihodnjic! — V marcu: Danes tedni! — Stari abstinent: Poročilo o protialkoholnem shodu učiteljev je za danes prišlo prepozno. Priobčimo ga torej prihodnjic! Pozdravi!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 530. Kranjsko. 1—1

V litijemskem okraju se razpisuje na Vačah nadučiteljska in učiteljska služba, dalje na enorazrednicah Kolovratu, St. Lambertu, Prežganju, Primakovem in Savi učiteljska služba v stalno nameščenje. Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 1. maja 1911.

Prošilci za stalno nameščenje, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Litiji, dne 23. marca 1911.

St. 573. 1—1

Na petrazredni ljudski šoli v Loškem Potoku se razpisuje v stalno nameščenje eno učno mesto z zakonitim prejemki.

Prošilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuuradno predložijo do 14. maja 1911.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 8. aprila 1911.

Iv. Bonač v Ljubljani

priporoča svojo trgovino papirja in pisalnih potrebščin, kartonažno tovarno, knjigoveznico.

Našim rodbinam
priporočamo 52—44
Kolinsko cikorijo

Knjigoveznica
Anton Janežič
Ljubljana
Florijanska ulica 14
se priporoča slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del. 24—11
Pri večjih naročilih 10% popusta.

Avgust Agnola
Ljubljana, Dunajska cesta 13
priporoča svojo bogato zalogo 52—8
stekla, porcelana, svetilk, okvirov, šip itd
Tintnike za šolske klopi, kakor tudi aparate za fizikalne poizkušnje.
Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela.

Nizke cene
elegantna oblika
velika trpežnost
so lastnosti, ki jih ima
! obuvvalo!
češke trvdke
V. Havel v Blatni
(južno Češko). 52—46
Cenik, v katerem je navedeno podrobno navodilo za jemanje mere, pošljem takoj franko.
Definitivnim učiteljem dovoljujem na željo male mesečne obroke.
Nepriležno blago rad zamenim!
Poprave črevljev se izvršujejo kar najskrbneje.

Prva avstro-ogr. c. in kr. priv. ameriška tovarna Cottage-Organs in orgelj-harmonijev. 52—47
Najboljše orgelj-harmonije obeh sistemov izdeluje in pošilja najceneje
RUDOLF PAJKR & Komp., Kraljevi gradec št. 133 (Češko).
Zaloge: Dunaj, Praga, Budimpešta.
Harmonije na pendel obeh sistemov in vseh velikosti, z natančno orgeljsko mensuro za cerkve, semenišča in kot orglje za vajo.
Pošilja se poštine prosto do zadnje železniške postaje. Gospodom učiteljem visok rabat. Delna odplačila od 8 K dalje.
Cenovniki gratis in franko.